

Örnek bir tövbe: Kâ'b bin Mâlik'in (ra) tövbesi

Kırıkkale'den bayan okuyucumuz: “Sahabe efendilerimizden örnek bir tövbe aktarabilir misiniz? Makbul bir tövbe nasıl yapılır? Bir tövbenin kabul olması için gerekli şartlar nelerdir? Tövbemizin kabul edildiğini anlayabilir miyiz?”

Eğer kalbimizde gûnahtan dolayı hüznün oluşmuşsa, üzüntü hissediyorsak, pişmanlık duygusu gözlerimizi karartmaya ve yaşartmaya başlamışsa, biz makbul bir tövbe için gerekli adımı zaten atmışız demektir. Geriye tövbemizi tamamlamak kalıyor.

Tövbemizi tamamlamak için:

- 1- Günahımıza gerçekten pişman olmalıyız.
- 2- Elimizden geldiğince tövbemize bağlı yaşamalıyız,
- 3- Farz ibadetlere derhal başlamalıyız ve mümkün mertebe farzlarda eksik bırakmamalıyız.
- 4- Üzerimizde kul hakkı varsa ödemeli ve helâlleşmeliyiz,
- 5- Allah korkusu olan kimselerle oturup kalkmalıyız.
- 6- Allah korkusu olmayan kimselerle düşüp kalkmaktan sakınmalıyız.

Bu davranışları başardığımız gün, tövbemizin makbul sayıldığı ve Allah tarafından kabul edildiğimiz konusunda hüsn-ü zan edebiliriz. Artık makbul sayılmanın da şükrünü edâ niyetiyle, mümkün mertebe takvâ içinde yaşamaya devam etmeliyiz.

Makbul bir tövbeye mazhar olan mümtaz Sahabelerden Kâ'b bin Mâlik'in (ra) tövbesini izleyelim:

Ka'b bin Mâlik (ra) ile birlikte üç sahabî Tebük seferi ile ilgili Peygamber Efendimiz'in (asm) çağrısına her nasılsa zamanında katılmamışlar, geri kalmışlardı. Daha sonra arkadan askere yetişmekte de geç kaldılar ve nihâyet kadın, çoluk,

çocuk, yaşlı ve orada burada birkaç münafıkla birlikte Medîne’de kalıverdiler. Peygamber Efendimiz de (asm), haklarında Allah’ın emri ve hükmü gelinceye kadar, özürlü olmadığı halde Tebüük seferinden geri kalan, fakat doğru sözlü olmaktan da çekinmeyen Kâ’b bin Mâlik (ra) de dahil üç sahabî ile Müslümanların konuşmasını yasakladı. Müslümanlar, söz konusu sahabelerle konuşmaktan çekindiler. Peygamber Efendimiz’in (asm) bu şiddetli kararı, Kâ’b bin Mâlik’i ve iki arkadaşını (ra) çok derin üzüntüye ve göz yaşlarına boğdu. Âdetâ dünyaları başlarına yıkıldı. Tövbe etmeye başladılar. Allah’tan af bekliyorlardı. Allah’ın hükmü geciktikçe de, her geçen gün dehşetli bir kâbûs, her geçen dakîka dayanılmaz bir ızdırıp yaşadılar. Her üç sahabînin de gözyaşları sel olup aktı.

Elli gün böyle gözyaşlarıyla, pişmanlıkla ve tövbe ile geçti. Nihâyet ellinci gün, sabah namazından sonra o ebedî müjde geldi.

Kâ’b bin Mâlik’i (ra) dinleyelim:

“İşte tam bu sırada Seli’ dağı üzerinden birisinin, en yüksek sesiyle:

“-Yâ Kâ’b bin Mâlik! Müjde!” diye olanca kuvvetiyle bağırıldığını işittim. Hemen secdeye kapandım.

“Meğer, ellinci günün sabah namazından sonra Resûlullah (asm), Allah’ın bizim tövbemizi kabûl ettiğini ilân etmiş de halk bize müjdelemeye koşmuş! Arkadaşlarım tarafına da bir takım müjdeciler gitmişler. Bana da müjdelemek için Zübeyir bin Avvâm kısırağını sürmüş. Eslem kabîlesinden bir koşucu olan Hamza bin Amr da koşup Seli’ dağının üstüne çıkmış ve bunun sesi bana kısıraftan daha çabuk gelmişti.

“Müjdecî bana gelince, üzerimdeki iki elbisemi çıkarıp müjdelik olarak ona giydirdim! Vallâhi o gün, bundan başka elbisem yoktu! Kendim Ebû Katâde’den emanet iki elbise aldım ve giydim. Hemen Resûlullah’a (asm) koştum.

“Halk bölük bölük beni karşılıyorlar, tövbemin kabûlünü tebrik ediyorlardı. Bana:

“-Allah’ın tövbemi kabûlünü tebrik ederiz!” diyorlardı.

“Mescide girdim. Resûlullah (asm) mescitte oturuyordu. Etrafında halk yer almıştı. Talha bin Ubeydullah (ra) ayağa kalktı, koşarak geldi, benimle musâfaha yaptı ve beni tebrik etti.

“Resûlullah’a (asm) selâm verdim. Resûlullah’ın (asm) mübârek yüzü sevincinden parlıyordu. Bana:

“-Annenin seni doğurduğu günden beri geçen günlerin en hayırlısı olan bir günün hayır ve saadeti ile sana müjdeler olsun!” buyurdu. Ben:

“-Yâ Resûlallah! Bu müjde senin tarafından mı? Allah tarafından mı?” dedim.

Resûl-i Kibriyâ Efendimiz (asm):

“-Hayır! Doğrudan doğruya Allah tarafından!” buyurdu.

“Resûlullah (asm) sevindiği zaman mübârek yüzü bir ay parçası gibi parlardı. Biz de onun (asm) bu sevimli sîmâsından, sevinçli bir vahiy geldiğini anlardık.

Resûlullah’a (asm):

“-Yâ Resûlallah! Allah’a ve Resûlüne teslim edilmiş hâlis bir sadaka olmak üzere, tövbemin kabûlü karşılığında bir şükür ve teşekkür olarak, malımın tamamından sıyrılıp çıkacağım!” dedim.

Resûlullah (asm):

“-Malının bir kısmını kendine koy! Bu senin için daha hayırlıdır.” buyurdu. Ben de:

“-Şu Hayber’deki hissemi alıkoyayım. Yâ Resûlallah! Allah beni bu bâdireden ancak doğruluğumla kurtardı. Hayatta kaldıkça doğru söylemek de tövbemin tamamıdır!” dedim.¹

Dipnot:

1- Müslim, Tevbe, 9.